

НЕЗАЛЕЖНА МЕДІЙНА РАДА

Висновок № 39 щодо передачі «Я так думаю» від 05.11.2019 р. в ефірі телеканалу NewsOne

м. Київ

«30» січня 2020

I. Обставини справи

1. До Незалежної медійної ради надійшло звернення від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (лист № 17/2575 від 13.12.2019 р.) з проханням висловити позицію та надати висновок щодо наявності або відсутності порушень чинного законодавства України при поширенні телеканалом NewsOne (ТОВ «Новини 24 години») в телепередачі «Я так думаю» за 5.11.19 р.

2. 9 січня 2020 року Незалежна медійна рада визнала звернення в цій справі прийнятним з огляду на чутливість українського суспільства до тем Революції Гідності та конфлікту з РФ.

3. Телепередача вийшла в ефір 5 листопада 2019 р. о 23:25[1], в ефірі фігурує лише Руслан Коцаба, який неодноразово стверджує, що висловлює свої суб'єктивні думки, а на початку передачі текстуально і диктором зазначено, що телеканал може не поділяти думку «гостя». Така практика є сталою для телеканалу NewsOne, який неодноразово і в різних форматах запрошував тих чи інших осіб формально титруючи їх гостями (див. наприклад (1) (2) (3) Загалом пан Коцаба в даній передачі акцентується на подіях Революції Гідності та після неї.

Так, він називає Операцію Об'єднаних сил на Донбасі «громадянським конфліктом» (1хв.20сек. після поч. передачі (повторно на 3хв.40сек.)). Він

стверджує (з 1 хв. 40 сек. по 3 хв. 20 сек.): "...група змовників, я так думаю, прикриваючись тисячами протестувальників, до речі, частина з яких була проплаченою, незаконно... незаконно, **я так думаю**, захопила владу. Кажу про те, що ви і я **достеменно знаємо**. Олігархи, яких влада Януковича не допускала до владного корита, раптом хитро, прикриваючись буцімто Євромайданом, патетикою Революції гідності, перехопила фінансові потоки у держави і направила їх куди? — У власні кишені. Незаконне збагачення і було метою оцих «Євромайданівських бариг». А не якесь там примарне європейське майбутнє, НАТО, Євросоюз і т. п. Відповідно, повсталий Донбас спробували упокорити з допомогою танків та **авіаційних бомб**. Це правда, її нема куди діти. Вона мусить бути озвучена, саме тут, на рівні київському київська влада має визнати, що використання збройних сил проти мирного населення є злочином, на який не поширюються терміни давності. І, нагадаю, саме київські змовники та, назвем так, зрадники 14 квітня 2014 року незаконно проголосили якесь там АТО. Ну і, відповідно, донецькі і луганські відповіли 12 травня, нагадую, майже через місяць пізніше, створенням так званих ДНР і ЛНР".

4. Як видно з [сайту](#) відповідного телеканалу[2], «гостем» передачі «Я так думаю» завжди є лише Руслан Коцаба, а її суть зводиться до озвучення ним в ефірі своїх думок. У програмі немає іншого ведучого, а пан Коцаба фактично є господарем студії.

II. Регулювання

1. Конституція України

«**Стаття 34.** Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати й поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб — на свій вибір.

Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя.»

2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права

Стаття 20

«2. Будь-який виступ на користь національної, расової чи релігійної ненависті, що являє собою підбурювання до дискримінації, ворожнечі або насильства, повинен бути заборонений законом.»

3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини)

Стаття 10. Свобода вираження поглядів

«1. Кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів. Ця стаття не перешкоджає державам вимагати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств.

2. Здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду.»

4. Закон України «Про телебачення і радіомовлення»

Стаття 6. Неприпустимість зловживання свободою діяльності телерадіоорганізацій

«2. Не допускається використання телерадіоорганізацій для:

закликів до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті;

поширення інформації, яка порушує законні права та інтереси фізичних і юридичних осіб,..»

Стаття 59. 1. Телерадіоорганізація зобов'язана:

в) поширювати об'єктивну інформацію.

Стаття 60. 1. Творчий працівник телерадіоорганізації зобов'язаний:

б) перевіряти достовірність одержаної ним інформації;

г) виконувати інші вимоги, які випливають із цього Закону і статуту телерадіоорганізації та укладеного ним з телерадіоорганізацією трудового договору.

5. Кодекс етики українського журналіста

«6. Повага до права громадськості на повну та об'єктивну інформацію про факти та події є найпершим обов'язком журналіста. Журналісти та редактори повинні здійснювати кроки для перевірки автентичності усіх повідомлень, відео- та аудіоматеріалів, отриманих від представників загалу, фрилансерів, прес-служб та інших джерел.»

«9. Факти, судження та припущення мають бути чітко відокремлені одне від одного. Неприпустимим є розповсюдження інформації, що містить упередженість чи необґрунтовані звинувачення.»

«10. Точки зору опонентів, в тому числі тих, хто став об'єктом журналістської критики, мають бути представлені збалансовано. Так само мають бути подані оцінки незалежних експертів.»

6. Резолюція ПАРЄ 1003 (1993) «Про етичні принципи журналістики»[3]

«21. ...журналістика не повинна змінювати правдиву й неупереджену інформацію або чесні думки, використовувати їх на користь ЗМІ, намагаючись створити чи сформулювати громадську думку, оскільки законність журналістики ґрунтується на ефективній повазі основоположного права громадян на інформацію як складовій поваги демократичних цінностей. Тому журналістика, пов'язана із законними розслідуваннями, обмежується достовірністю й чесністю інформації та думок і є несумісною з журналістськими кампаніями, що проводяться на підставі заздальгідь випрацюваних позицій і спеціальних інтересів.»

7. Редакційний статут телекомпанії ТОВ «Новини 24 години» [3]

Стаття 8. Основні вимоги до забезпечення точності, об'єктивності, неупередженості та збалансованості інформації

“8.2. Умисне перекручення чи спотворення фактів є неприпустимим так само, як і маніпулювання фактами (неповний виклад, замовчування, неправдивий наголос, псевдосенсаційність тощо).”

“8.14. Товариство сприяє інформаційному плюралізму, висвітлюючи всі суспільно важливі події та надаючи можливість для оприлюднення повного

спектру політичних, соціальних, культурних, національних і релігійних поглядів, наявних у суспільстві;..”

III. Оцінка дотримання законодавства та професійних стандартів діяльності журналіста

1. Незалежна медійна рада у своєму висновку про можливі зловживання свободою слова на телеканалі «112» в період 4 вересня 2018 року — 4 липня 2019 р.[4] вже зазначала, що «(з)а останній період в інформаційному просторі України як ніколи гостро постало питання балансу між захистом свободи слова та її легітимними обмеженнями.»

2. Контент телеканалу NewsOne (ТОВ «Новини 24 години») неодноразово ставав предметом розгляду Незалежної медійної ради.[5] У цьому випадку необхідно дослідити дотримання телеканалом вимог щодо заборони зловживання свободою вираження в аспектах використання ефіру для розпалювання ворожнечі та ненависті, а також дотримання телеканалом стандартів достовірності та об'єктивності подання інформації.

3. Різні міжнародні документи містять доволі відмінні визначення поняття мова ворожнечі. Зокрема в додатку до Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R 97(20) від 30.10.1997 р.[6] (абзац другий) мовою ворожнечі визначають усі форми самовираження, що охоплюють поширення, розпалювання, підтримку або виправдання різноманітних форми ненависті на основі нетерпимості, зокрема нетерпимості, що виявляється у формі дискримінації меншин і ворожого ставлення до них. А в п. 9 Пояснювального меморандуму до Загальної рекомендації щодо боротьби з мовою ненависті № 15 Європейської комісії проти расизму та нетерпимості[7] до ознак мови ворожнечі віднесено зокрема негативну стереотипізацію, стигматизацію щодо групи осіб на основі їхніх певних особистих характеристик або статусу, перелік який не є невичерпним.

Незалежна медійна рада у своїй попередній практиці вже зверталася до позиції Європейського суду з прав людини, яка заклала певні базові підходи з цього питання і була викладена ним у рішенні від 15.10.15 р. по справі Перінчек проти Швейцарії[8]. Зокрема Рада зазначала, що «суд пропонує звертати увагу на **інтенсивність соціального й політичного контексту, в якому лунало вираження**; наскільки вираження в його контексті може розглядатися як виправдання ненависті; **та на манеру, в якій було виконано вираження поглядів, а також здатність цього вираження призвести до шкідливих наслідків.** (п.п. 205-207 Рішення).»

4. В іншому Рішенні Європейського суду з прав людини в справі Єрсілд проти Данії (від 23.09.94 р.; п. 31)[9] ним звернуто увагу на той загальноновизнаний факт,

що контент аудіовізуальних медій часто має значно потужніший і швидший ефект, аніж у друкованих ЗМІ. Також суд зазначає, що може бути багато способів забезпечити збалансоване та об'єктивне подання інформації.

5. Вислови щодо Революції Гідності. Характеризуючи події в Києві в період Революції Гідності Руслан Коцаба дає багато оцінок не наводячи фактів на їхнє обґрунтування. Вказування на «проплаченість» частини протестувальників на Майдані не супроводжується поданням хоч якихось джерел, не кажучи вже про докази такої інформації. В той же час це підбурює до ненависті щодо учасників Революції Гідності через логічний ряд: нібито проплаченість олігархами, які грабують країну (принаймні, часткова) – участь в «незаконному захопленні» влади – наслідком чого стало «незаконна» АТО, нібито проти «мирного населення». Ба більше “гість” суперечить сам собі адже спочатку вживає вираз “я так думаю”, намагаючись представити твердження як оціночне судження, а далі робить твердження про факт “**Кажу про те, що ви і я достеменно знаємо.**” Щодо нібито незаконності зміни влади в Україні внаслідок Революції Гідності, то в даному телевізійному матеріалі зокрема ігноруються ті загальновідомі факти, що Віктор Янукович, після свого обрання у лютому 2010 року, вже за пів-року, у вересні місяці набув повноважень, для виконання яких він виборцями не обирався: було змінено підхід Конституційного Суду України щодо засад формування парламентської більшості та призначення Уряду, що в свою чергу, надало можливість тодішньому главі держави сконцентрувати в руках усю повноту влади в країні (що в сукупності було явними ознаками її узурпації). А в разі згадування ведучим про узурпацію влади, подавати глядачам її зміну або навіть силове усунення як «захоплення», тобто протиправні дії, уже було би явно складніше.

Аспект подання в передачі подій на Донбасі розглянемо нижче.

Беручи до уваги гостроту ситуації в країні та агресивні дії РФ, зокрема пропаганду в підконтрольних їй засобах масової комунікації проти Революції Гідності та її учасників, нескінченні спроби дискредитувати та делегітимізувати український народний протест, такі висловлювання щодо учасників Революції не тільки не містять посилянь на факти, на яких вони мали б базуватися, а й породжують або посилюють вже наявну ворожість до учасників Революції Гідності з боку осіб, сприйнятливих до пропаганди РФ та її сателітів в Україні.

6. Вислови щодо подій на Донбасі.

6.1. Коментуючи події на Донбасі Р.Коцаба наводить оцінки та фактологічні твердження, але без конкретики. Він вживає щодо українських військових фразу «використання збройних сил проти мирного населення». Зрозуміло, що не можна

стверджувати, що цивільні взагалі не постраждали в ході здійснюваних Україною Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил, адже цивільні втрати є сумною реальністю будь-якого конфлікту, але Руслан Коцаба не наводить ані конкретних фактів таких випадків, ані доводів щодо того, що це були умисні чи систематичні діяння. Ба більше, вираз “спробували упокорити з допомогою танків та авіаційних бомб” не відповідає дійсності, адже на донбасі не використовувалась бойова авіація, натомість неодноразово збивалися транспортні вертольоти та літаки ЗСУ.

Ведучим-гостем фактично замовчуються загальновідомі факти діяльності на Донбасі озброєних (в т.ч. танками та засобами ППО) проросійських бойовиків та збройних формувань РФ, а натомість згадується «повсталий Донбас». Декілька разів також вжито вислів «громадянський конфлікт» щодо подій на Донбасі, чим не лише маскується залученість Російської Федерації до нього, а й українські військові виставляються силою, що «пацифікує» власних співгромадян, в яких нібито просто відмінні погляди. Незалежна Медійна Рада вже зазначала: «...слід нагадати, що Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», визнано факт **вчинення злочину агресії Російською Федерацією на території України та здійснення тимчасової окупації частини її території за допомогою збройних формувань Російської Федерації**. Також факт існування міжнародного збройного конфлікту на сході України (із 14.07.2014),.. визнав Офіс Прокурора Міжнародного Кримінального Суду у звіті (п. 68, 72) щодо здійснення досудового розслідування ситуації в Україні.»[10]

Європейський суд із прав людини в Рішенні по справі ROJ TV A/S проти Данії[11] (п. 46) розцінив, що представлення загиблих членів Робітничої партії Курдистану як героїв **вилилося в пропаганду цієї партії, тобто терористичної організації**.

У Висновку Незалежної медійної ради про можливі зловживання свободою слова на телеканалі «112» в період 4 вересня 2018 року — 4 липня 2019 р. вказувалося: «(у) фразах пані Герман чітко простежується ототожнення всіх ветеранів АТО з «моральними каліками» та «вбивцями» чужих і власних матерів — і це стигматизація відповідної групи.»[12] Подібну ситуацію маємо і в цьому випадку.

6.2. Аналогічно трактування в даній передачі АТО як заходів, ініційованих «київськими змовниками» й «зрадниками», виставляє військових не як тих, хто виконує обов'язок із захисту Батьківщини, а як виконавців чийсь злочинної волі. Безумовно, що доцільність дій України на Донбасі саме в формі АТО може

дискутуватися (альтернативами АТО може бути оголошення воєнного стану та ін.), але в передачі «Гість» не наводить якихось фактів на підтвердження «зради» (на користь кого?) з боку чинної на період весни 2014 р. влади чи її специфічної «змови» з олігархами або ким-небудь іншим.

6.3. На думку Незалежної медійної ради, в розглянутій телепередачі має місце розпалювання ворожнечі до учасників АТО/ООС через їх стигматизацію як нібито учасників «незаконних» заходів «незаконної» влади проти «мирного населення», громадян з іншою позицією. Учасники АТО/ООС є вразливою соціальною групою як суб'єктивно (оскільки вони були змушені відірватися від звичайного мирного життя, а потім повертатися до нього, включаючи психологічну адаптацію, втрату, а згодом пошук нової роботи, розлуку із сім'єю й родичами), так і об'єктивно в силу того, що вони стають об'єктами інформаційних, юридичних та ін. роду атак з боку РФ, ставлення до них з боку проросійської частини населення України також є упередженим.

7. Зважаючи на те, що по кілька різних стигматизуючих висловлювань прозвучало щодо кожної з цих соціальних груп, є підстави вести мову про умисність дій «гостя студії».

Поряд із власною позицією в розглядуваній передачі поширювалися твердження про факти і це природно, адже оцінки можуть виникати лише на основі певних фактичних даних. Власне, обидва розглянуті набори висловлювань Р.Коцаби (щодо учасників АТО та Революції Гідності) в частині тверджень про факти є сумнівними з точки зору їхньої достовірності через відсутність подання інформації коли саме, де, за участі яких дійових осіб вони мали місце.

Стосовно ж оцінок, то належність певних розглянутих висловлювань до оцінних суджень надавало би їм юридичного захисту у випадку їхнього розгляду в контексті захисту честі, гідності певної особи. Але в розрізі питання мови ненависті належність висловів до оцінних суджень не надає юридичного захисту. Надання дегуманізуючих оцінок, узагальнень щодо певних соціальних груп, тим більше вразливих, цілком може являти собою прояв мови ворожнечі (типовим прикладом є прирівнювання людей за певною етнічною ознакою до тварин). У Рішенні Європейського суду з прав людини від 28.06.13 р. по справі «Новая газета» і Бородянській проти РФ (п. 41)[13] мінімальною фактичною основою для тверджень, що містять оцінні судження, називаються загальновідомі факти, їх базова перевірка чи незалежні дослідження. Нічого подібного в даному випадку Р.Коцабою наведено не було.

8. Варто звернути увагу також на той аспект, що поширення мови ворожнечі щодо двох дуже значних соціальних груп може потенційно потягти за собою й

інші негативні наслідки, а саме спровокувати агресію з боку осіб, які будуть прагнути відновлення справедливості, у тому числі в неправовий спосіб), особливо зважаючи на перебування країни у стані збройного конфлікту та пов'язану із цим підвищену вразливість суспільства. Тому обмеження поширення такої мови ворожнечі матиме легітимну мету не лише в формі захисту прав інших осіб (таргетованих соціальних груп), а й з метою підтримання громадського порядку.

9. Також Незалежна Медійна Рада вважає за доцільне розглянути загальний характер телепередачі «Я так думаю». Він є суб'єктивним і незбалансованим по суті думками/твердженнями якоїсь іншої особи, крім Руслана Коцаби.

Комітет Міністрів Ради Європи в своїй Декларації щодо захисту журналістики й безпеки журналістів та інших медіа-діячів (п. 6) вказує на те, що захист надається саме тим, хто надає точну й достовірну інформацію згідно з нормами журналістської етики.[14] У Керівних принципах Комітету міністрів Ради Європи щодо захисту свободи вираження та інформації в період кризи (п. 23) вказано: «Працівники ЗМІ мають дотримуватися, особливо в період кризи, найвищих професійних та етичних стандартів, зважаючи на їхню відповідальність у вказаний період за надання громадськості вчасної, правдивої, точної та повної інформації, будучи уважними до прав людей, їхніх особливої чутливості та ймовірних відчуттів невизначеності та страху.»[15]

У Кемденських принципах свободи вираження та рівності міжнародної організації Артикаль ХІХ зазначається (принцип 6, 6.1., ііі), що «(в)сі медіа,.. мають вживати заходів... до пошуку множинних джерел інформації та позицій серед різних спільнот, а не подавати ці спільноти як монолітні блоки»[16]. Тобто контент має бути збалансованим.

Закон «Про телебачення і радіомовлення» в п. «в» ч. 1 ст. 59 передбачає обов'язок телерадіоорганізацій поширювати об'єктивну інформацію, що логічно впливає з більш потужного впливу на аудиторію саме аудіовізуальних ЗМІ та використання принаймні частиною з них радіочастотного ресурсу, який є обмеженим. Постійне просування певної суб'єктивної позиції є протилежним до законодавчого обов'язку об'єктивного інформування аудиторії. Незалежна медійна рада вважає, що було б надмірним вказувати телеканалу конкретний спосіб, у який варто було б забезпечувати об'єктивність і збалансованість такого контенту (шляхом подання конкуруючих суб'єктивних поглядів у тій самій телепередачі, в якійсь ін. передачі з таким же регулярним виходом, шляхом відмови від подібного формату або в ін. спосіб). Але згадана об'єктивність, збалансованість контенту мала бути досягнута і не була продемонстрована

каналом. І це відповідальність уже передусім телеканалу, а не Р.Коцаби, що зокрема впливає і з Закону, і з його Редакційного статуту.

Фактично дана телепередача являє собою пропагування певної очевидно суб'єктивної позиції конкретного громадянина, що суперечить місії журналістики – забезпечувати надання аудиторії інформації передусім в її інтересах, а не когось іншого. Адже інтерес аудиторії включає також й отримання плюралістичного спектру поглядів на суспільно важливі питання.

У своєму висновку щодо дотримання стандартів висвітлення під час виборів та можливих зловживань свободою слова телеканалом «NewsOne» протягом 1 червня — 13 липня 2019 року[17] (п. 9 розд. III) Незалежна медійна рада вже зазначала: «Аналізуючи сюжети, наведені у зверненні від Національної ради, а також згадуючи попередні рішення щодо телеканалу «NewsOne», можна вести мову про симпатії телеканалу «NewsOne» до партії «Опозиційна платформа — За життя» та її представників. Це очікувано, оскільки кінцевим власником телеканалу є член згаданої партії Тарас Козак. Така прихильність телеканалу не відповідає стандартам, за якими аудіовізуальні медіа мають бути неупередженими і збалансованими. Прихильність ілюструється такими прикладами, як трансляція телеканалом партійного з'їзду «ОПЗЖ» у своєму ефірі 06.06.2019, міжпартійної зустрічі «ОПЗЖ» та партії «Единая Россия» 11.07.2019 та 13.07.2019, а також активне використання коментарів членів «ОПЗЖ» чи інших прихильних до них осіб.»

Окрім власне даної телепередачі, Незалежна медійна рада звертає увагу Національної ради, що на інших телеканалах також присутні передачі подібного формату, де має місце пропагування суто однієї суб'єктивної позиції, тобто ймовірно мають місце аналогічні порушення закону та журналістських стандартів.

IV. Висновки

Незалежна медійна рада вважає, що:

1. В ефірі телепередачі «Я так думаю» від 5 листопада 2019 р. наявні ознаки мови ворожнечі у висловлюваннях Р.Коцаби щодо учасників АТО/ООС та учасників Революції Гідності.
2. Телеканал «НьюзВан» (ТОВ «Новини 24 години») не дотримався вимог достовірності подання інформації у вищевказаному випуску передачі, та систематично не дотримується вимог щодо об'єктивності (неупередженості), повноти й збалансованості подання інформації, зважаючи на формат передачі «Я так думаю».

Результати голосування: «За» — 10

«Проти» — 0

«Утримуюсь» — 0

Голова Незалежної медійної ради

Т. Шевченко

Секретар Незалежної медійної ради

О. Голуб

Секретар Незалежної медійної ради

П. Моїсеєв

[1] <https://newsone.ua/uk/programs/ya-tak-dumayu/ja-tak-dumaju-z-ruslanom-kotsaboju-0511.html>

[2] <https://newsone.ua/uk/programs/ya-tak-dumayu.html>

[3] <https://newsone.ua/ru/about-channel/statut/redaktsionnyj-statut.html>

[4] <https://mediarada.org.ua/case/mozhlyvi-zlovzhyvannya-svobodoyu-slova-112-kanal/>

[5] <https://mediarada.org.ua/case/newsone/>; <https://mediarada.org.ua/case/rozpalyuvannya-vorozhnechi-v-efiri-telekanalu-newsone-protyahom-31-serpnya-17-zhovtnya-2018-roku/>; <https://mediarada.org.ua/case/translyatsiya-telekanalom-newsone-syuzhetu-pro-rozhlyad-komitetom-z-finansovyh-pytan-konhresu-ssha-nayavnosti-koruptsiji-v-nbu/>

[6] https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_093

[7] <https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-15-on-combating-hate-speech/16808b5b01>

[8] <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-158235%22%5D%7D>

[9] [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["jersild"\],"documentcollectionid":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-57891"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

[10] П. 15 розд. III Висновку НМР щодо дотримання стандартів висвітлення під час виборів та можливих зловживань свободою слова телеканалом «NewsOne» протягом 1 червня — 13 липня 2019 року (<https://mediarada.org.ua/case/newsone/>)

[11] [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid%22":\["2001-183289%22"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

[12] П. 9 розд. III. <https://mediarada.org.ua/case/mozhlyvi-zlovzhyvannya-svobodoyu-slova-112-kanal/>

[13] [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext%22":\["22\CASE%20OF%20NOVAYA%20GAZ%20AND%20BORODYANSKIY%20v.%20RUSSIA\%22%22"\],"sort%22":\["22respondentOrderEng%20Ascending%22"\],"documentcollectionid%22":\["22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22"\],"itemid%22":\["22001-117683%22"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

[14] Затв. 30.04.14 р. на 1198 зустрічі заст. Міністрів:
https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805c5e9d

[15] https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805ae60e

[16] <https://www.article19.org/data/files/pdfs/standards/the-camden-principles-on-freedom-of-expression-and-equality.pdf>

[17] Ibid 10.